

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

P O L I T I K A I H E T I L A P .

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.
 Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSEK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

A lojalitás.

Ha van nemzet ezen a földkerekségen, mely uralkodója s általában az uralkodócsalád iránt feltűnő, de igaz szeretet- és tisztelettel viseltetik: akkor az a nemzet bizonyára a magyar nemzet. Hiába keressük ennek a párját. Ha a külsőség tekintetében talán van is vetélytársa, de bensőség szempontjából bizonyára felülmulthatatlanok vagyunk. Nemzetünk szemére senki sem veheti, hogy konspirál, hogy a monarchikus kormányformát gyengíteni törekszik. Eszé ágában sincs ez nálunk senkinek. Szóval, a dinasztikus büség a magyar nemzettel össze van forrva s hagyományos sajátosság. De nemcsak megvan, hanem ügyel arra is, hogy ez meglegyen, hogy ez megmaradjon s épen azért ápolja s felhasznál minden alkalmat, hogy ezt kimutassa s hogy például szolgáljon a késő nemzedékeknek is, miszerint ők is így cselekedjenek; lévén ez ennek az államnak, ennek az országnak egyik fő erőssége! Ámde őseink arra is vigyáztak s az utódok úgy is cselekedtek mindig, hogy a nemzetnek ez a lojalitása át ne csapjon a szélsőségbe s ne legyen belőle meghunyászkodás, rabszolgai alázatosság. A kellő határt tehát mindig megvonta, mert tudatában volt annak, hogy a királyt, mint aki az államot képviseli, feltétlenül megilleti a tisztelet, de csak annyi, amennyi egyenlő léltől őt megilletheti. A nemzet jól tudta s ma is tudja, hogy a hatalomnak, a jognak a forrása ő maga; így tehát kegyeket is csak ő osztogathat és minden kegy, ami a trónról kisugárzik, a nemzetből származik s a nemzet megbízásából gyakoroltatik. Akkor tehát, amikor az uralkodót tiszteletével, szeretetével elhalmozza, önmagát tiszteli meg és szereti s így természetes, nem lehet szolgálja, nem lehet meghunyászkodó önmaga iránt sem, mert csak magát kisebbitené. A magyar nemzet tehát önrészes lüszkeséggel s jogainak teljes tudatában kell, hogy uralkodóját tiszteletével s ragaszkodásával körülvegye!

Sajnos, vannak magyarok, akik ezt figyelembe nem véve, ha tehetik, alattvalói feltétlen megadással, az önrésztelenségnek az apoteózisával dobják, ha dobhatják a nemzetet a trón számolyához. Ez izléstelenység s undort kelt nemcsak a nemzetben, hanem bizonyára még abban is, akinek az szánva van! Nem érthetjük tehát azt a nagy nekivaló rugaszkodást, ami a delegáció részéről, október 10.-én véghezvitett.

Mi volt neki a célja, mit akart vele elérni? Nem gondolta meg, hogy a világ is, meg a nemzet is gondolkozik s van annyi esze s gyakorlottsága a gondolkodás és tevékenység terén, mint neki? Miért vágta magát hasra? Ki kívánta ezt? A nemzet vagy a király? Egyik sem. Mindkető sokkal magasabban áll és sokkal komolyabb, minthogy ilyesmire igényt tartanának, ilyesemben örömet lennének! Az a vi-selet a lemondás politikájának s a kézsókra való járásnak az inkarnációja s így nem csoda, ha minden nyomoruságunknak az embereknek a gonoszsága, gyengesége, szolgáltságja az oka! Különbben is, teljesen felesleges a delegáció megnyitását a trónbeszéd. Hisz ez állam az államban! A delegáció nem törvényhozó testület, hanem a törvényhozó testületnek csak a kiküldött bizottsága. Az 1867. XII. t.-c. erre vonatkozó rendelkezései másképpen nem magyarázhatók, mert máskülönbben jogfeladás az egész intézmény. Elég baj, hogy így kezdték s most így kell folytatniok!

De ha már így van s a trónbeszéd elmulasztathatlan valami, hát akkor, amint a trónbeszéd átrevideáltatik, átnézendő ezután a delegáció elnökéé is; mert ha ez így folytat-tatik, akkor kislul a szemünk a szégyentől!

Mert ne bigyjük ám azt, hogy nem figyelnek meg bennünket. Dehogy is nem! Első sorban kinevetnek bennünket az osztrákok, akikről éppenséggel nem állítható, hogy az Uralkodót nem tisztelik és szeretik. Aki Ausztriában járt s különösen Bécsben, annak fogalma van arról a testvéri, bizalmas, de önrészes viseletről, ahogyan ott a lojalitást kezelik.

Hiszen az osztrákok már is csúfolódnak, hogy különös jelenség, amikor az uralkodó neheztel, akkor a magyarok a legalázatosabak s legtömjénezőbbek! Lám, a szertelenségnek ez az eredménye. Nevetségtárgyává teszik egyesek az egész nemzetet s azt akarják elhíttetni, hogy az egész nemzet így érez; pedig az nem igaz, ez ráfogás! A nemzet öntudatos önrészes és senkinek sem a szolgálja!

Ilyen gyászmagyarokra tehát nincs szükség! Ideje volna, hogy a magva is kivesszék; mert ezek azok, akik mindent elmérgesítenek, félrevezetnek s az igazi megértést lehetlenné teszik!

Tessék keresni egy államot a világon, mely a szabadságnak, az önállóságnak a tudatában leledzik, vajjon elmondandó-e egy szolgálja beszédet ural-

kodója előtt? Kötve hisszük, kezdve a kis Szerbiától a nagy Angliáig. Miért? Azért, mert ezek tudják, hogy a nemzeteknek ősi ereje elpusztíthatatlan; minden erő, hatalom nála keresendő s hogy e hatalom gyakorlásának alkotmányos jogát átruházta az uralkodóra s így akkor, amikor azt önrészes tisztelettel és szeretettel környezi, önmagát is tiszteli meg ugyan vele; de a szolgálja meghunyászkodás, a szemeknek a hálától való csepetése hozzá méltatlan!

Minden becsületesen gondolkozó nemzetnek jogainak az öntudatában kell lennie, azokat érvényesítenie s azok szerint élnie kötelessége! Egy nyaladó nemzet azonban pusztuljon a föld színéről, nehogy veszedelmes, népfosztó ragályokat terjesszen!

V. F.

A képezdei ut.

(Reflexiók a múlt szám. hasonló című cikkéhez)
 Karafiáth M. dr.

Hat év előtt, midőn a tanítóképző helyéről folyt a vita, a Kálvária-hegyet jelöltem. Nem ismertem sem a „városunk vezető férfiai“-nak nézetét, sem a „közhangulatot.“

Az épületet a bási-uttal párhuzamos homlokzattal, az es esetben kiszajátítandó pincék és magtárak mögé terveztem.

A Kálváriára építés eszméje később győzött. Egy délután nekem is jutott a megtiszteltetésből, részt vehettem a helyszíni inspekciónban. Csakhogy akkor az én tervem már el volt ejtve. A jelenlevők — lehet, hogy a hasonló című cikk írója, azokat érti a „városunk vezető férfiai“ gyűjtő név alatt — azt a helyet jelölték, ha talán nem is mértanilag ugyansat, amelyen a képző most áll.

Hogy ezen elhelyezésnek mik a következményei, azt már akkor lehetett tudni. Tervem nem tett volna külön utca-nyitást szükségessé. A megvalósult terv azonban első sorban az építési anyag a helyszínre való szállíthatóság céljából utcanyitást, illetve építést követelt. Ez bele került egy csomó pénzbe. A városnak fordult homlokzat pedig, magától értetődőleg, a másik, a város felől oda vezető utcát követeli. Ez a logika kényszere, ép úgy, mint az, hogy ez utóának nem szabad tekevénységek lennie. És ha „idealista beszéd“-nek tartja is valaki, amit itt mondok, nem tehetek róla: elmondom, még pedig azok védelmére, akik a logika kényszerét megértik és érvényre szeretnék juttatni. Lehet, hogy nem fogok e téren a „közhangulat“-tal találkozni, de az sz ő baja, ha nem tudja, mit értsen a logika kényszere alatt.

Azok, akikkel azon a helyszíni inspection együtt voltam, bizonyára már akkor is tisztában voltak tervük kényszerkövetkezményeivel. Ismervén őket, tudom, hogy ők is kívánják a város szépsézetileg való fejlődését. Nem kell, hogy ebben idealisták legyenek. Ha pozitivisták vagy objectivisták, realisták is, stb., kívánniuk kell a fejlődést, mert ezzel az anyagi emelkedés karöltve jár. Meg vagyok róla győződve, hogy az ő eszmekörük nem túri a vidéki kis város szűk korlátait és azokon túl terjed, hogy megfigyelték azon törvényszerű igazságokat, melyeket a városok fejlődésének megfigyelésekor fel kellett ismerniök. Nem vagyok szerencsés azt arrogálhatni, hogy az utcanyitás kérdésében ismerem „városunk vezető férfiai“ ezidőszerinti „gondolatait“ és „érveit“, de ha a cikkíró ugyan csak azokat értette, akikkel akkor együtt voltam, akkor vagy ő csatlakozott, midőn azt véli, hogy gondolatai és érvei azokéival fedik egymást, vagy pedig — ha igaz, amit ő vél — én csatlódtam bennük.

A cikkíró számadatait nem vetem alá számfejtésnek, még ha ezzel inpraktikus idealista gyárnjába esem is. Csak az eszmét vetem oda, propagandát igyekszem neki csinálni. A kérdés finansziális oldalával nálamnál arra hivatottabbak foglalkozzanak.

Nézetem az, hogy oly teleprajzi változtatásoknál, melyek fejlődő városnál szükségessé válnak, mindig a jövőt kell szemmel tartani. Ha az ember ez elvtől eltér, könnyen követhet el hibát, melyet aztán félszázad alatt sem lehet helyre hozni. Így például: ha a város az utcanyitással behatóan foglalkozott volna, idejekorán megvehette volna a Pogány-féle ház jobb szomszédjától azt az ócska, rozoga házat olcsón, melyet nem rég újra felépítettek és most már igen drágán tartanak. És ehhez hasonló konzekvenciák származnak minden megoldás halogatásából.

Azt is vallom, hogy a hol a város fejlesztéséről van szó, nem szabad az anyagi áldozatoktól visszariadni, de még kevésbé szabad a közönséget töltik visszariasztani. Az ilyen áldozat, a milyenről most esik szó, meghozza a maga gyümölcsét, ha nem is ma és közvetlenül, hát meghozza holnap és közelebre.

Igen helyes, amugy általában, ha valaki a „közhangulat“ kifejezője akar lenni, akkor, midőn a közhangulattal bizonyos társadalmi terdeségek vagy a köz terén tapasztalt visszasségek gyógyítására akar befolyjni. Helytelen azonban, ha valaki a „közhangulat“ csalhatatlanságában hisz és azt ezért feltétlenül támogatandónak véli. Avagy helyes volt-e, mert közhangulat volt, az a gyűlölettel telített fanatizmus is, mely Krisztust a keresztfára juttatta?

A cikkíró dicséri a buzgóságot és törekvést, melyet az új utca megnyitásának érdekében kifejtetni lát. Ha ez a dicséret őszinte, és nem csak konvencionális trázia, akkor igyekeznie kellett volna, hogy a közhangulatot a kérdésnek megnyerje. Cikkíró őszinteségében azonban nem bihetek, mert mielőtt az utcanyitás mellett működőket buzgóságukért megdicséri, egyszerűen odaveti, hogy oly utca megnyitása „a város nem mehet bele, mely neki nem szükséges és nem hasznos.“ Ez nagy szó, és midőn ily nagy szóval akar az ember érvelni, akkor be is kell bizonyítani, hogy az az érv megállja-e a helyét. Amikor a Honvéd-utca meghosszabbítását képező két új ház sor még nem volt, *szükségtelenség látszott ott az utca nyitása.* Ületi elemesség utcát nyitott és ime rövid idő alatt kettős ház sor emelkedett az utca mentén. És kérdem merné-e valaki állítani, hogy *ebből nincs a városnak haszna?* Ha a „közhangulat“ állítja ezt, nem csudálom, a közhangulat se nem csalhatatlan, sem a dolgok mélyébe nem bír és tud mindig látni. De ha valaki, kinek önálló ítélete is lehet, állítja, hogy a

Honvéd-utca meghosszabbításából nincs a városnak haszna, azt már csudálom, mert oly egyént nem képzelhetek a nemzetgazdaság alapfogalmának ismerete nélkül.

A Honvéd-utca példája csak amellett bizonyít (itt *ad oculos*) amit minden egybeült láthat az ember, t. i. hogy az utcának szánt közter mentén házak épülnek és hogy — ha az utcának szánt közter szabályos, egyenes, jól járható uttest — a mentén épülő házak is ennek megfelelőek, nem lehetnek zugokba rejtőzködő viskók. A rendszer, modern külsejű és belsejű épületnek pedig szivesebben lakik az ember, az ilyen épület könnyebben bérbe adható és jobb kamatozó. Ily ház tulajdonosa, mert pénzt okosan fektette jobban jövedelmező ingatlanba, könnyebben viselheti a közterhetet, sőt aránylag nagyobb közterhet is viselhet. Az oly város pedig, amelynek magának forgó tőkéje nincs s amely fejlődését a polgárai közteherviselő képességétől teheti csak függővé, csak a maga érdekét támogatja, ha lakói közteherviselő képességének gyarapítására minden tiszteletes és okos eszéköt igénybe vesz.

Tehát én is „nyugodt higgadtsággal“ és „eljes objektivitással“ vélem a „város ügyei“ nem „kezelni“ de „érdekei“ szolgálni, még ha „körültekintő okossággal“ dicsőkedni nem is merek, midőn *önzetlen gondolkodásu polgártársaim* komoly megfontolásába ajánlom a tanítóképzőhöz vezető új utca nyitásának kérdését.

Helyreigazítás a „Képezdei ut“ című közleményhez.

A „Bars“ című lap előző számában a képezdei ut címe alatt megjelent cikkben az foglaltatik, hogy én az én lakásomat még néhány hónap előtt tizezer koronáért árultam.

Ezen állítás valótlan, mert én nem néhány hónap előtt, hanem néhány év előtt árultam a házamat és pedig az 1906-ik év

alkalomadtán még visszatérünk, a Népközelők Egyesülete sajtó útján többszörösi, hogy mindenki megszerezhesse.

A közgyűlés.

A közgyűlés, melynek lefolyása mindvégig érdekes volt és feltűnően magas színvonalon állott, 11 órákor kezdődött meg a vármegyeház termében. A terem zsúfó ásig megtelt az egylet tagjaival és vendégeivel. Megjelentek a gyűlésen *Guzsvenitz Vilmos* főgyűlésmegyei helyettes főtanfelügyelő, *Tomcsányi János* kir. tanfelügyelő és *Majláth István* alispán. Ott volt az aranyosmaróti állami polgári leányiskola tantestülete. Az újbányai állami népiskolából tizen vettek részt a gyűlésen. A jelen voltak száma, mintegy 300-ra tehető. Az egyesület jeles elnöke, *Báthy László* prépost-plebánus, rámutatott megnyitó beszédében arra a sok veszedelemre, melyekkel szembe kell szállniuk a valóságosan hazafias tanítóknak. A felekezeti tanítóknak nem szabad bele sodródniuk abba az erkölcstelen irányba, mely az ésszt műveli csak, de a szívet neveletlenül hagyja. A szabdkörművesek, szocialdemokraták és anarchisták aknamunkáját, melynek célja kiülni a lelkekből a tekintély iránt való tiszteletet, hogy terjedjen a vallástalanság és nevezetköziség, minden erőnköbül sikertelenné kell tennünk. A rendezett gondolati megnyitó-beszéd végeztével üdvözölt az elnök az egyházi és állami

T Á R C A.

Jaross Ferencnek.

— Tanítószága 40. évfordulóján. —

Negyven csatába vitted
Kicsinyke sergedet;
Zúdult reád utadban
Sok vész és fergeteg.

Tudatlanság hadával
Vivád szent harcaid;
Szived s szád volt a fegyver,
Zászlód a tiszta hit.

Isten- s hazáért tetted
Mindazt, amit tevé,
S nemes munkád jutalma
Volt mégis szolgabér.

Mások mellére hullnak
Sok csilló jelek;
S te abban lelsz jutalmat,
Hogy mindnyájunk szeret.

Ne tedd le még a fegyvert,
Csatákat nyert vitéz,
Bár hőöknek nyugalma
Rád már mosolygva néz.

Ne tedd le még a küzdés
Győzelmes zászlaját.
Légy hűséges családfő,
Polgár s nemes barát.

Kedélyed napja hintsen
Sugárt sokakra még;
Tollad nyomán a multról
Szóaljannak regék.

Maradj még, ami voltát:
Tanító-mesterünk;
S leszünk boldog mi is, ha
Negyven esztát nyerünk.

Jóth Jstván.

Tanító-gyűlés.

A Léva-vidéki Róm. Kath. Népközelők Egyesülete 1910. nov. 3-án Aranyosmaróton rendes közgyűlést tartott, melyen az egyesület tagjai rendkívüli nagy számban vettek részt. A közgyűlés előtt, 9 órákor, *Pintér Károly* apát-plebánus szentmisét mondott, amelynek végeztével a jelen voltak a *Himnusz* énekeltek el.

Czukurász Róza fonomimikája.

A templomból az állami népközelők osztályába vonultak a tanítók és tanítónők, ahol *Tomcsányiné, Czukurász Róza*, a fonomimika lelkes kezdeményezője és buzgó terjesztője vonzó, érdekes, élénk és kedves gyakorlati tanításban mutatta be azt a fényes eredményt, melyet módszerével 6 hét alatt elért apró tanítványainál. A bámulatos eredmény mindenesetre megtette hatását, mert a fonomimikától eddig idegenkedő tanítókat is megnyerte a módszernek. A gyakorlati tanítással kapcsolatban a közgyűlésen értékes felolvasást is tartott *Czukurász Róza* „Az olvasás-tanítás módszerének fejlődéséről“. A nagyértékű fejtegetést, amelyre

előtti években, a mikor úgy voltam elhatározva, hogy Léváról elmegyek — de miután ezen elhatározásom megváltozott ezóta a házam nem volt eladódva téve. Valótlán az is, hogy én házamat tizezer koronáért árultam — mert ennél jóval többet kínáltak is érte s nem adtam oda.

A fentjelzett időben tizenháromezer koronára tartottam a házamat — ez volt utolsó ára s ha most ennél valamivel többet kérek érte, ez onnan van, mert látom, hogy házam környékén a házak értéke általában véve emelkedik a város fejlődési arányának nyomán — így senki sem veheti rossz néven, hogy én is többet kérek a házamért.

Még egy megjegyzésem van az az, hogy ha a szomszédnak a telkéből egy-két négyzet ölnyi hely eselenék a képezdei uthoz, a hol éppen a szomszéd ölai vannak, ezen öli helyért az egész telket kilyajátítani nem leend kénytelen a város. Ily jogszabály nincs sehol a kijáratási törvényekben.

Végül pedig tájékozásul meg kell említenem, hogy habár az én házam nem püspöki lakás — de azért egy teljes 5 szoba, előszoba és konyhából álló ház, a melyhez két nagy pince és istálló is tartozik, évenkénti bérértéke minimum ezer koronáig tehető megfelelő a vételári értéknek.

Tisztelettel
Pogany Virgil.

Katonai tanfolyamok szervezése.

A honvédelmi miniszter még a nyár folyamán leiratban hívta föl az összes törvényhatóságokat katonai tanfolyamok létesítésére. A közönségnek egy része már ismeri ezen tanfolyamok rendeltetését és igazán áldásos voltát.

Nem katonai szolgáltatásokról, vagy anyagi áldozatokról van szó. Sőt! Épen a katonaság nyújt hasznát a kérdésben a lakosságnak. Tudjuk, hogy az ifjuság testi nevelése az utolsó években mily fontos kérdéssé fejlődött az egész világ pedagógusai szemében; mennyi a doznak, különösen a külföldi államok, a fejlődésben levő

ifjuság testi nevelésére, edzésére. De ez sem új dolog. Banne van a történelemben, hogy az ókor legerősebb, testileg legerősebb népe a spártai volt. Nos? hogy is nevelték a spártaiak gyermekeiket? Ugyebár nem rótták és buktatták meg azért, mert tornászta, vívta, sportot űztek? Hanem az állam vette kezébe az ifjuság testi nevelését és nevelt vasgöcsөгű herkuléseket.

Emlékszem még kis diákkoromból egy latin mondatra: „mors una in corpore sano“. Ép testben ép lélek. Ez volna a gyermeknevelés ideálja. Nagyon helyes. Azonban napjainkban az ép, erős, egészséges test mind ritkább kezd lenni és pedig csakis azért, mert a fejlődésben levő fiatal testnek nincs alkalma az edzésre, erősödére. Az iskolai testgyakorlatok vajmi kevés haszonnal járnak. Nem is csoda. Például itt Léván a főgimnáziumnak tornaterme sincs, tornatanára eo ipso nincs. A kegyesrendi tanárok kénytelenek az előirt tornatanítást végezni, azt is csak a melegebb évszakban. A heterkint három délutánra előirt játékdélutánok pedig abból állanak, hogy az ifjuság kivonul az amugy sem egészséges levegőjű vásárterre, hol közülök 10—15-en egy footballnak nevezett labdát rugdálnak, a többi unatkozik, vagy kényszerűségből labdázik és várja, hogy mikor mehet már haza. Sőt a testedzésre rendelt idő alatt lopva memoritereket tanul. Hogy az ilyen játékdélutánra a gyermekijü nem kedvvel megy ki, az csak természetes.

Ha a középiskolában így megy a testgyakorlat, ugyan milyen lehet azoknak a testi nevelése, akik nem járnak iskolába? Például az iparostanoncoké és a földmives ifjuságé? Semilyen. Őrülnek, ha kevés szabad idejükben hanyéphetnek és tetejébe haszontalan kártya és egyéb legkevésbé sem erkölcsnemesítő szórakozásokban lelik örömeiket.

De nemcsak a fiatal, még ugyszólván gyermekkorban levő iparos és földmives ifjuság nélkülözi a testet és lelket erősítő sportágakat, hanem a serdülőbb iparossegédek és földmiveslegények is.

Ha most az ilyen fiatal ember katonasorba kerül, borzadva vonul be a csapat-hoz, ahol azt kívánják tőle, hogy tudjon tornászni, ugrani, futni, puskával löni és gondolkodni is. Persze, rossz ebbe bele-szokni annak, aki sohasem próbálta. Bezzeg,

aki ügyez, életrevaló, annak nem is fáradság az ujonckiképzés, az oktatás, és rövid idő alatt csillagot is kap a galléjára.

De nemcsak a katonaságnál veszi hasznát az ember a testi ügyességnek, edzetségnek. Az edzett ember egészséges, munkabíró, jókedű és természetesen, életrevaló is. Higienikus szempontból méltatni e kérdést nem az én feladatom. Azt azonban prakszistól mondok, hogy óriási különbség van a katonai szolgálóra bevonult ujoncok külső kinézése és ügyessége közt a bevonulás napján és mondjuk, három hónap múlva. Mijén köszönhető az? Annak, hogy három hónap testgyakorlata, mértékletes életmódja az elcsigázott legényből is edzett, erős katonát tud csinálni.

Ezt akarja elérni a honv. miniszter a polgári életben, amedőn olyan tanfolyamok szervezésére hívja fel a törvényhatóságokat, melyekben az ifjuság társadalmi helyzetére való tekintet nélkül, edző, erősítő gyakorlatokat végezzen, a puskával megtanuljon löni és elméleti oktatást és utmutatást nyerjen a test edzésére, erősítésére; későbbi katonaszkodásának időjére pedig már olyan szellemi tőkét gyűjtson, ami csak hasznára, közönbbségére fog válni.

A törvényhatóság e célra vegyes bizottságot választ, melyben a szakelődői tisztet egy, a legközelebbi katoná, vagy honvéddalomságról kirendelt és e célra különösen alkalmas tiszt tölti be.

Az egyes tanfolyamok azután községenként, vagy testületenként alakulnak. Például Léván külön tanfolyam a gimnazisták, külön a képezdészek részére, külön az iparos tanoncok és földmives fiúknak és ismét talán a kath. Legényegyesületek, esetleg a kereskedő ifjak egyesületének, majd a kereskedő-tanoncoknak. Lám, Léván 5—6 tanfolyam is létesülhetne.

A vidéken talán községenként egy tanfolyam is elegendő lenne.

Minden tanfolyamnak lenne egy vezetője, erre alkalmas, talán katonaviselt ember. Például a lévai tanítóképző tornatanára, ki szintén tartalékos tiszt, intézetének katonai tanfolyama mellett még egy tanfolyamot is elvezethetne. A főgimnáziumba a lévai honvéd tisztikar szívesen adna egy vezető tisztet. A többi tanfolyamnak vezetőit a bizottság jelölné ki. Az összes tanfolyamoknak azután utbaigazítással, felügyelettel szolgálna egy, Léváról kiküldött hon-

tanfelügyelőket és a vármegye alispánját. Vaszary Kolos biborost herceggprímást és Zichy János gr. kultuszminisztert táviratilag üdvözölte a közgyűlés.

Jaross Ferenc ünneplése.

Jaross Ferenc, lévai igazgatótanító, a Lévavidéki Róm. Kath. Népnevelők Egyesületének alelnöke most ünnepli 40 éves tanítói jubileumát. Ebből az alkalomból megható módon ünnepte a közgyűlés a veterán pedagógust. Tomsányi János kir. tanfelügyelői ünnepi beszédében eseteit a tanítói pálya nehézségeit és vázolja azokat a sikereket, melyeket 40. évi útja alatt Jaross Ferenc aratott. A kötelességtudás és a munka ferta volt minden időben. Ez elnyerte meg mások nagyfokú tiszteletét, mely lehetségessé tette, hogy az iskolán kívül is tanítson, leveljen, szórakoztasson és jót tegyen. Jaross Ferenc Léván kezdte meg tanítói működését évi 70 fr. fizetés mellett; ma ugyancsak ott igazgató-tanító. Felsőbbségének elkiintetése érdemeitök a jutalma. Léva város társadalmi intézményei között alig akadt olyan, amelynek létesítésében vagy fenntartásában része ne volna. A „Dalárda“, a „Műkedvelők társasága“, az „Önkéntes Tűzoltóegylet“, a „Tanorcsiskola“, a „Tanoncotthon“, az „Iparosolvasókör“, a Kath. Legényegylet“, a „Casino“ mind oly intézmények, amelyeknek történetében Jaross Ferenc neve előkelő helyet

foglal el. Végül üdvözölte a kir. tanfelügyelő az ünnepeit nemcsak az egyesület nevében, hanem a kultuszminiszter kiküldetésében is, akinek meleghangú leiratát az egyesület elnökének adta át publikálás végett. Báthly László, elnök, jelenti, hogy a kegyelmes főpásztorunk is elismeréssel adózik az érdemes tanítónak. A herceggprímás leirata: 4928/1910 szám.

„Tekintetes Tanító Ur! Örömmel értesítek, hogy Uraságod a folyó évben ünnepli népeveleői működésének 40. évét. Megragadom ezen alkalmat és úgy a valárserköles, mint a hazafias népnevelés terén példás buzgóssággal, lankadatlan kötelességtudással, teljesített eredményes működése fölött teljes megelégedéssel fejezem ki főpásztori elismerésemet, szívvel öhajvra további buzgó és eredményes munkásságára a jó Isten sokszoros áldását. — Jönduattal maradok: Budapest, 1910. október hó 25.-én. Vaszary Kolos s. k. bibornok, herceggprímás, esztergomi érsek.“

A miniszter leirata:

92862/1910 szám.

„Barsvármegye kir. tanfelügyelőjének jelentéséből arról értesültem, hogy Tekintetesség a legközelebbi hónapban tölti be tanítói szolgálatának 40-ik esztendejét. — Örömmel használok fel ezt az alkalmat arra, hogy Tekintetességedet melegen üdvözölve, a népoktatás terén kifejtett eredményes munkásságáért és kiváló érdemeiért elismerésemet nyilvánítsam. — Budapest, 1910. október hó 5.-én. — Zichy s. k.“

A herceggprímás jókívánatát Guzsvenitz Vilmos személyesen is tomosotta. Üdvözölték még a tanítószög revéber, stürgönyileg pedig az általános tanítóegyesület és a lévai izraelita tantszövület nevében.

A tanítóképzés államosítása ellen.

A „Magyarországi Tanítók Országos Szövetsége“ azt a határozatot hozta, hogy kívánja a tanítóképzés államosítását és e határozatot úgy tüntetik fel, mint a magyarországi összes tanítók határozatát. Tokody István káautortanító felhívja a közgyűés figyelmét arra, hogy a szóban torgó egyesület nem azonos a „Magyarországi Tanítók Szabad Egyesületével“. Ez utóbbiak törekvései, céljai teljesen immorálisak, azért ezt az egyesületet szóra sem érdemesít az előadó. Az országos szövetség határozata ellen pedig tiltakozásra hívja fel az egyesületet. Nem lehet megengedni, hogy 50—60 tanító a „Magyarországi Tanítók Országos Szövetsége“-nek cegére alatt, anélkü, hogy megkerdezték volna a szövetség kebelebe tartozó egyesületeket, úgy reklamirozzák a határozatukat, hogy azt az összes magyar tanítók hozták. Tiltakozunk keil a határozat ellen is mint olyan ellen, amely a tanszabadságnak durva megsértése és szkitás erőerőves történelmi fejlődésünkkel. A megokolás ügyes kifejtése után, amelyhez Guzsvenitz Vilmos és Veszely Ferenc is nagy szakavatottsággal szólta hozzá, a közgyűés egyhanguság hozzájart a következő határozati javaslat-hoz:

A Lévavidéki Róm. Kath. Népnevelők Egyesülete a Tanítóegyesületek Országos Szövetségének 1. évi augusztus havában a nép-

védtsízt, aki, mondjuk, havonta egyszer részt venne a kiképzésben.

A főgimnáziumban és képezésben az előírt játékdélutánok volnának e célra felhasználhatók. A többi tanfolyamok vasárnap délutánonként 1—2 órát szentelhetnének a kiképzésre.

A kiképzést az egyes intézetek és egyesületek akár saját helyiségekben, akár a gyakorló tereken, vagy más, erre alkalmas helyen végezhetnék. Sőt Léván a zászlóaljparancsnokság a laktanya modernül berendezett löszobáját, torna- és vívőtermét, a lövészetek pedig a lövöldét is rendelkezésre bocsátaná.

A kiképzés anyaga felöleli: 1.) a test-edző tornagyakorlatokat, tornajátékokat, 2.) az egyes katonai kiképzését úgy szertrendben, mint talán a harcban, 3.) a katonapuskák berendezésének ismertetését, annak használatát, 4.) a lövészet oktatását céllövés gyakorló és élelőtöltéssel, 5.) utmutatást az egyes sportágak művelésére és a test edzésére, 6.) általános érdeklő katonai elméleti ismereteket, a védőtörvény, a hadsereg szervezésének ismertetését és erkölcsi horderejű hadtörténelmi események előadását.

Az oktatási tervezetet a törvényhatóság választotta bizottság a szakszabóval egyetemben állapítaná meg. Az oktatáshoz szükséges fegyvereket és löszert a honvédmiszter ingyen bocsátaná rendelkezésre.

Ilyen katonai tanfolyam vármegyékben már van szervezve Vihnyepezerényben; a szomszédban Semecbányán a főiskolai ifjúság kebelében. Azonkívül az ország összes középiskoláinak majdnem fele már megalakította ezen katonai tanfolyamokat és ezen tanfolyamok általános megelégedésre működnek már évek óta. A legrégebbi tanfolyam Zilahon a főgimnáziumban van. Már 9. éve áll fenn.

Ha csak kis érdeklődést is mutat a közönség, rövid időn belül a vármegye területén majdnem minden községben lehetne felállítani ilyen tanfolyamokat. Persze Lévának kellene jó példával elől járni, azután Kőrömbányán, Ujbányán, Aranyosmaróton, Verébelyen, Nagysallón, Zselizen és a többi nagyobb községek szervezhetnék. Léván itt a honvédség, van alkalom bőven a szervezésre, oktatásra, eredmény elérésére.

iskolai tanítók és tanítónők képzése tárgyában hozott határozatot a legnagyobb mértékben rosszalja, ezt elítéli s a leghatározottabban tiltakozik az ellen, hogy e határozat a tanítók egyetemének akarata gyanánt reklamiroztassék.

E határozatról a kath. tanítók közoktatásügyi tanácsát azzal értesíti, hogy az az ország összes kath. tanító-egyesületeit hasonló határozatok meghozatalára hívja fel.

A társas ebéd.

A pénztári jelentés tudomásul vétele után a pénztárnoknak a felmentést megadta a közgyűlés. A jövő évi közgyűlés helyéül Lévát határozta meg. A közgyűlés után Benkovich vendéglőjébe gyűltek mintegy 130-an. Ott a meglehetősen szűk helyen a szerény és drága ebéd alatt fesztelen jókedv uralkodott. A felkészültökben nem volt hiány. *Báthy László*, egyesületi elnök, a biboros hercegprímásra és a vallás-és közoktatásügyi miniszterre, illetőleg ezeknek jelenlétét képviselőikre, *Gusvenitz Vilmosra* és *Tomcsányi Jánosra* emelte poharát. A kir. tanfelügyelő *Báthyt*, mint az egyesület elnökét, az egyházi h. főtanfelügyelő a tanítószolgát éllette. *Kántor István* a kir. tanfelügyelőt, *Tokody István* a jubilánst, *Jaross Ferencet*, köszöntötte fel. *Jaross* a jelenlét hőgyeknél hízlelte be magát. *Veszely Ferenc* az egyházi és világi elöljárókra üritette poharát. A jókedvű pedagógusok, mint egy nagy család egymást szerető tagjai, csak a kényeztető közülmények hatása alatt tudtak elválni egymástól.

A visontlátásra Léván.

J.

A „Bars“-nak a nyáron megjelent egyik számában olvasható egy, jelen cikk értelmében megirt közlemény. Szó van ott Bismarcknak arról a bizonyos kijelentéséről, hogy a német-francia háborút a német iskolamesterek nyerték meg. Igen, az iskolamesterek, mert a német repiskolákban az általános műveltség oktatása mellett a kis német gyerekeket katonasági testnevelés és részeseitve derék, gallusverő bősökké készítették elő. A katonaság már csak csiszolt rajtuk.

Hatalmas erő rejlenék a nemzetben, ha annak minden ép fia már gyermekkorában megtanulná azt, hogyan kell szembe szállni az imádott anyaföld támadójával és mindenkinél helyén volna a szíve akkor, midőn a zászló alá szölit a kürtök hívó harsogása.

Ipolyi.

Különfélék.

— **A temetők ünnepe.** Barátságos őszi napfényt és meleg derűt varázolt a hó elseje — halottak napja — a holtak birodalmába, a komor sírok közé, ahová már korán reggel megindult a zarándoklás, hogy az élők kegyelele lerója adóját a holtaknak. Koszorúk és virágok borították a legőbb sírt. — A tanítóképző növendékei hazafias szokásukhoz híven az idén is feldiszították a szabadságharcban elesett és a kath. temetőben nyugvó dicső honvédek sírját, smelynél délután 4 órakor a következőleg rótták le kegyeletüket; *Óda a honvédekhez.* Irta: *Török László.* Szavaltá: *Jávor Albert.* — Az ünnepi szép és megalótt gyászbeszédet *Farkas József* tartotta. — *Honvédek emléke.* Irta: *Lampert Géza.* Szavaltá: *Tóth Kálmán.* — *Gdgszédal.* Énekelte az ifjúság énekkara. — *Honvédek sírjánál.* Irta: *dr. Keresk János.* Szavaltá: *Ördögh Árpád.* — *Himnusz.* Énekelte az ifj. énekkara.

— **Esküvő.** *Schoeller Gusztáv* lovag, a magyarországi *Schoeller-uradalom* kormányzója, e hó 1-én. Brünben vezetett oltárhoz *Ligthy Anár*, a bécsi művészvilág egyik legjelesebb és legkiválóbb tagját. Az új házaspár — mint értesülünk — városunkat választotta a landó lakhelyéül. Amidőn örömmel üdvözöljük körünkben, öszintén ohajtuk, hogy a város közönségének a kormányzó iránti teljes rokonszenve és tisztelése mellett — az új házaspár a legboldogabb otthonát találja fel Léván.

— **A városok államsegélyezése.** Mint ismeretes, a mult kormánytól indult ki és valósult meg az a terv, hogy az állam kárpótolja a városokat az államnak teljesített szolgálataokért. *Andrássy* ki is utalta ilyen címen a mult év december hónapjában az államsegélyt, melyről sa a hír is járta, hogy minden évben gyarapodni fog. *A városok Lapja* most a legbiztosabb forrásból értesülve, azt a hírt közli, hogy az államsegélyt, mely nem lesz nagyobb összegű a tavalyinál, a miniszter rövidesen kiutalja. A kiutalás idejét e hó elejére tessék.

— **Vármegyénk pótdadó kivetése.** Vármegyénk törvényhatósági bizottsága legutóbb tartott közgyűlésén 1911. évre közgazgatási célokra 0.7. százalék, vasutak segélyére felvett kölcsön törlesztésére 2. százalék, a vármegyei távbeszélő hálózat letesítésére felvett kölcsön törlesztésére 1. százalék, a tisztviselői nyugdíjaira 0.25. százalék, mezőgazdasági pótdadó címen 0.25. százalék, közmivvelődési és jótékony célokra 0.3. százalék, Budapest székesfőváros körhazaival szemben fennálló régi betegápolási tartozás kiegyenlítés céljából felveendő 22.192 K. 72 fillér állami kölcsön törlesztésére 0.1. százalék és a katonai beszállásolási célokra megavazott 6350 K. fedezésére hasadó után 1. százalék, a többi adónemek után 0.5. százalék vármegyei pótdadót vetett ki.

— **Talált léghajó.** A K. k. Zentralanstalt für Meteorologie und Geodynamik, Wien, november 4. én egy személyenkülly léggömböt bocsátott föl, amely ugyanaznap d. e. fél 10 órakor Léván szállt le a

Schoeller uradalom lévai majorjának megtárja tetejére. A megtaláló *Bayer* Nándor nyomban értesítette távirati úton a „Meteor“-t. A léggömb átmérője mintegy 170 cm. alatta lógott a 289. számú figyelési eszköz, ehhez volt erősítve a megtaláló számára egy borítékban három nyelven (magyar, német, tót) utasítás és kérdő ív. Az épület-tetőn a léggömb szét pattant. A roncsokat és a figyelési eszközt az intézet által küldendő kosárban visszazállítják. A megtalálót 20 korona jutalomban részesítik.

— **Főgyházmegyei hírek.** *Margorin* István nagyülesi plébános a főkapitán a honnémeti plébániára prezentálta. *Várady Béla* adminisztrátor lett Nagysáron. *Bíró Gyula* — nemcsényi kápláni állásának megtartásával — nagyülesi adminisztrátorra neveztetett ki.

— **Lévai Temetkezési Egylet** folyó hó 11-én, délelőtt 9 órakor fogja megtartani rendes évi közgyűlését, a városbáza nagytermében, melyre ezúton is meghívja az egylet tagjait az elnökség.

— **Püspök az alkohol ellen.** *Széchenyi* Miklós gróf, győri megye püspök egyházmegyeje papjaihoz és tanítóhoz rendeletet bocsátott ki, melyben arra hívja fel őket, hogy éber figyelemmel őrködjének a serdülő ifjúság fölött s a gyermekeket szigorúan tiltás el a korcsmák látogatásától és minden tudomásukra jutott esetet azonnal jelentsenek be a közigazgatási hatóságoknak. — Üdvös dolog volna az ilyen rendeletnek országsszerte való behozatala és érvényesítése.

— **Anyakönyv-vezetői kinevezések.** A vármegye főispánja a lekeri községi anyakönyvi kerületben *Szilárd Frigyes* nyugalmazott körjegyzőt teljes hatáskörrel, a jánosgyarmati kerületbe pedig *Szász József* jegyzőt irnokot korlátozott hatáskörrel anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki.

— **Az állami szőlőoltványok eladása.** Az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszők és szőlőoltványok kizárólag hazai földbirtokosoknak jutányos áronak és kedvező feltételek mellett szdnak el. Mindazok, akik az állami szőlőtelepekről szőlővesszőket vagy szőlőoltványokat ohajtanak szerezni, vételajánlataikat a kívánt szőlővesszők és oltványok fajtája, minőség és mennyiség szerint való megjelölése s kiállítás helyének, úgyszintén a szállításra vonatkozó adatoknak (az átvévo neve, rendeltetési hely, vasuti vagy gőzhajóállomás stb.) pontos feltüntetéssel legkesőbb november hó 20. ig az ujonnan kinevezett *Katócz* Simon szőlőszeszeti ér borászati felügyelőhöz *Nyitra*ra küldjék be. — Az eladási árak és feltételek lapunk kiadóhivatkozásban is megtalálhatók.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Bothné Barra* Irma tanítónt az ujbányairtványi állami népiskolához rendes tanítóvá kinevezte.

— **Az egyenes adók kivétele.** *Lukács* László pénzügyminiszter körrendeletet intézett a törvényhatóságok közigazgatási bizottságaihoz és pénzügyigazgatóságokhoz az egyenes adónak 1911. évre szóló kivétele tárgyában. A házbérvédelem bevalása már az 1909. évi új törvény alapján történik, a házbérvédelem 1911. évi nov. 30-ig kell betervezni, a harmadosztályú kereseti adójövedelmek 1911. évi január hó 20-ig kell benyújtani.

— **Tanítóválasztás.** *Partly* Lajos barsbessenyi tanító K. kesziben kantortanítónak választották meg.

— **Behívták az ujoncokat.** A honvédelmi miniszter távirati utasította a hadtestparancsnokságokat, hogy az ujoncokat e hó 14-ére sürgősen hívják be.

— **A katonai szállás-pénzek.** A hadügyminiszter most reformálja a katonai szállás-pénzek kiutalványozását, ami eddig igen sok zaklatásra adott alkalmat egy a hadügyminiszteriumban, mint a városi szállásmesterek eljárásában. A kelemenienégekől akarja most megóvni a miniszter a hatóságokat sa azért egy körrendeletben puhatódózik a felől, hogy célszerű volna e ha a szállás-pénzeket ezután posta útján egyenesen a hadvesztőség tisztébe ki?

— **Névmagyarosítás.** Stern Jenő, lévai lakos, valamint Irén, Terézia és Emilia kiskoru gyermekei családi nevüket belügyminiszeri engedéllyel *Csillagra* magyarosították.

— **Jubileumi ünnepek.** A kőrmöcbányai izraelita hitközség — mint értesülünk — dr. Wildmann Adolf elnökének huszonöt éves eredményös elnöki működése alkalmából, folyó hó 13-án, délután 4 órakor jubileumi ünnepséget rendez. Az ünnepély sorrendje a következő: délután 4 órakor ünnepi isteni tisztelet a kőrmöcbányai izr. templomban. — Isteni tisztelet után diszközgyűlés a Szarvas-szálloda nagytermében. — Este 8 órakor ugyanott társas vacsora.

— **Öngyilkosság.** Fotocky Lajos lévai közörszűs múlt hó 31-én egész nap ivott s az éjjelt is a vendéglőben töltötte. Éjjel után a sok italtól elázva lakására ment, hol — miután felesége súlyos betegnek feküdt — a padlásra húzódott meg, s ott forgó-pisztolyai fejbe lötte magát s nyomban meghalt. Tettét a nagymérvű alkohol élvezete következtében beállott beszámíthatlan állapotában követte el.

— **Állatdíjazás.** A Bars megyei Gazdasági Egyesület folyó hó 13-án *Verebélyen*, 20-án *Garamdamásdon*, 27-én pedig *Felsőváradon* tenyész-szarvasmarha-díjazást rendez. Kiosztásra kerül a földmívelésügyi miniszter által adományozott összegből 1000 korona és a vármegye törvényhatósági bizottsága által megszavazott összegből 300 korona.

— **Az árokba dobott döglött ló.** Vogel Hermann nyitrai lókereskedőnek vásárról hazamenet Garamszentbenedek és Ujbánya között megdöglött az egyik lova. A kereskedő a ló hulláját az árokba dobta és — mint aki jól végezte dolgát, tovább vágatott az országúton. A hatóság azonban érdeklődni kezdett a döglött ló gazdája iránt s amikor megudta, hogy Vogel Hermann volt az, megindította ellene az eljárást.

— **Kilépett az irgalmasok rendjéből.** A *Szepesi Lapok*-ban olvastuk, hogy *Rotyik József* szepesváraljai irgalmasrendi orvos, aki lévai születésű, kilépett a rend kötelekeiből és jegyet váltott *Kalokay Annával* Szepesmindszentben.

— **Altiszteket keresnek.** Imeretes, hogy a hadsereg nagyon szűsölködik tovább szolgáló altiszteketben. A hadügyminiszter most egy kimutatást tesz közre rendeleti közlönyében, melyből kitűnik, hogy 162 altiszti állás — többnyire számvivő altiszti és szolgálat vezető őrmester — var betöltésre s egyik-másik ezred rangfokozat nélküli való legénységgel is hajlandó ideiglenesen az állást betölteni, ha az illető tovább szolgálatra kőtelezi magát. Magyar ezredekben — így a 32-ik, 38-ik, 44-ik, 12-k, 65-ik; 29-ik stb., gyalogezredekben — igen sok számvivő altiszteket keresnek.

— **Nete ne!** Eredeti székegy góbeságok a budapesti „Petyer” azia. Vig tégjai gyűjteményéből. Kepekkel 1 kor. *Kacagó szövekezetek* — a szövetkezeti élet vidamságai. Kepekkel 1 kor. Mindkét könyvújdonaságot a mulatni vágyók részére pórtai szállítással együtt 2 K. ert küldi: Petyer Tamás író, Bpest., IX. „Köztelek”. Petyer Tamás eredeti humorát ismerjük és könyveit bizalommal ajánljuk olvasóinknak.

— **Betörés és lopás.** Múlt heten *Ény* községen *Weil Karoly* ottani birtokos kamráját ismeretlen tetesek feltörték és nagyobb mennyiségű heremagot és kukoricát loptak el. Még eddig nem jöttek a tolvajok nyomára.

— **A liptói túró hamisítása.** Nem ujság már, hogy a liptói túró togyasztók legkevésbébbet kapnak a túróban s jubtej túrójából. Most újabbán oajat kevernek bele. No, de meg nyet! A felvidéken, ahol a „liptói túró” gyártják, most miniszeri kiküldöttek tartanak szigorú vizsgálatot.

— **A szivarok jelzése elmaradt.** A szivar dobozokban eddig jelzve volt a dohánnyár, ahol a szivarokat készítették. Ezt a jelzést már teljesen elhagyták s így a szivarozók nem tudhatják többé, honnan kerültek ki az elfüstölni való szivarok.

— **Drága a piac.** Városunk egész társadalma egyöntetűen panaszolja, hogy piacunk nagyon drága. Nemcsak nagyon drága, de valóban elmondhatjuk, hogy még drága. Mikor asszonyaink nagy összegű pénzt adtak ki, még mindig alig látszik, hogy vásároltak volna valamit. Ha így halad a piac drágasága, a szegény nép és a közeposztály igazán nem fog tudni megélni. A piac drágaságával ideje volna a városi hatóságnak is foglalkozni olyan rendszabályok alkalmazásával, amelyek megátolnák a hihetetlen gyorsasággal felszökő árakat. A városi lakosság érdekeit kellene megóvni a kivitelre szánt kereskedelem bizonyos időhöz kötésével. Tudjuk, hogy ez nem könnyű dolog, de más városokban sem mutatkozik lehetetlennek.

— **Uj aranyak.** A jövő esztendőben 15 és fél millió értékű új aranypénzt fognak verni. És pedig 650 ezer husz — és 250 ezer darab tizkoronás aranyat.

— **Hány asszony van Európában?** Erre a nem éppen érdektelen kérdésére a következő kimutatással válaszol egy francia statisztikus: 1000 férfire Portugáliában 1081, Svéd- és Norvegiországban 1061, Angliában 1058, Spanyolországban 1054, Finnországban 1044, Svajcban 1041, Németországban 1039, Ausztria-Magyarországban 1034, Dániában 1026, Hollandiában 1023, Franciaországban 1025, Belgiumban 1001, Oszországban 995, Szerbiában 988, Bulgáriában 952, Romániában 944, Görögországban 906, Bosznia- és Hercegovinában 869 asszony esik. A számitásból az tűnik ki, hogy Európában het millióval több az asszony, mint a férfi; vagyis: ha Európában minden férfi meg-házasodnék, még akkor is hét millió leány maradna pártában.

— **Rózsa a meghülés ellen.** A rózsa-nak egy igen értékes tulajdonságát fedezték fel a napokban: ugyanis megálapították róla, hogy legjobb szer a meghülés ellen. A most megnyitott berlini gyógyszerkialtitason apró dobozokba gyömösölt rózsa-pilulákat mutatott be egy gyógyszerész. A lapdacsok főalkatrésze a Duke of Edinburgh-rózsa végső párlata. Ennek az olajnak az a egyszerű tulajdonsága van, hogy — állítólag — szonnal megöli a szervezetben a meghülés bacillussait.

— **Kölcsönkönyvtár** ujonnan berendezve kb. 8000 kötet magyar, nemet és francia regény Nynrai és Tarsa r. t. könyvtárára-kezdésében. Elfizetés bármely nap kezdhető.

— **Trebitsch Gyula** jőhírű fővárosi motortelep (VI. Eötvös-utca 42) a legújabb rendszerű motor cseplőkészletek, benzinyerszaj- és szívógázmotorok, teljes malomberendezések igen előnyös részletfizetési feltételek mellett szereshetők be.

— **Cukrász üzlet.** Friedmann házban levő cukrászát Berger Henrik — jőhírű üzletkésben gyakorlatot szerzett — cukrász vette át s azt teljesen modern igényeknek megfelelően rendezte be. Bővebbet lapunk hirdetési rováában.

— **Állandó butorkiallitás.** A székes főváros legerdekesebb látványossága közé tartozik elvívshatatlannal a budapesti Ipartestület *vánókeze* alatt aó „*Asztalosok Butoresarnoka*” (III. Jozsef-krt. 28. szám és Ferenciek-tere 4 szám. Király-palota) helyisegeiben levő állandó butorkiallitás. Itt a közönség egy helyen összegyűjtve, izlésesen csoportosítva, megtalálja mindazt, ami egy modern lakásberendezéséhez szükséges. A berendezési tárgyak olyan dúsvásztéka van itt együtt, hogy az egyszerűbb butorokon kívül felselheők a legkényesebb igényeket kielégítő lakberendezési műremekek is. Az asztalos mesterek jobbjai azért tartják fűnt már 12 esztendeje ezen megtekintésre méltó butorkiallitást, hogy a közönségnek módjában legyen, lakásának berendezését közvetlenül, minden közvetítés elkerülésével az iparosoktól beszeresni. Az asztalosok butoresarnokának föltölesen megbízhatóságát szolid és jó hírnevén kívül igazolja még azon körümeny is, hogy minden eladott butor darabért jótállást vállal.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

A közelmúltban a következő kegyes adományok érkeztek a Stefánia árvaház coljára; Dr. Rudnyánszki Titusz aranyosmaróti főszolgabíró úrtól 154 kor. Kosztolányi Sandorné urasszonytól 20 kor. Dreychock Sándorné urasszonytól 14 kor. Berak Istvánné urasszonytól 8 kor. készpénz; Hébas Marton úrtól 2 zsák liszt; Czambel Józsefné urasszonytól burgonya és hagyma; Kocak Frigyesné urasszonytól burgonya, alma és hagyma. Az ősi gyűjtes — melynel Cserrák Izidorné, Cserei Gyuláné, Hatscher Károlyné és Kostyek Józsefné urasszonyok működtek közre — 833 kor. 30 fill. készpénz eredményezett; fogadják a nemos szívü urasszonyok szives faradozásukért — ugy a kegyes adakozók jóindulatukért ezuttal is, kis árváink nevében, legmélyebb köszönetünket,

Léva, 1910. november 3.

Leidenfrost Tódorné, Faragó Sámuel,
tb. elnök. titkár,
a Ferenc József rend lovagja.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátok és ismerősök, kik felejthetetlen férjem, illetve edei atyánk elhunytá alkámból szives részvételükkel fajtáimunkban osztozkodtak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket,

Léva, 1910. október hó.

őlv. Gr. pka Józsefné és családja.

Hivatalos közlemény.

6803/1910. szám.

Felhívás.

Az 1892. évi XV. t. c. végrehajtása iránti utasítás 27. §-a értelmében tudomására adom a város lakosainak és főként az adóköteles feleknek, miszerint a kir. pénzügyigazgatósággal 17.823/V. 1910. sr. által kötött és a m. kir. Pénzügyminiszerium által 92074. sz. alatt jóváhagyott megváltási szerződés alapján Léva város területén az állami borítal és husfogyasztási adóknak az 1911. esetleg az 1912. és 1913. években leendő beszedésére is Léva város van jogosítva — egyuttal pedig az adóztatás mikénti gyakorlására nézve a következőket teszem közhírré:

I. A borítal adó és ezzel kapcsolatban a bor után szedett városi adópótlék is a bor- és husfogyasztási adótörvények és szabályok hivatalos összekiallitásának 12—65. §§-ai értelmében a városi javadalmi hivatal által fog beszédeni. Azok az adóköteles felek, akik a fenálló szabályok értelmében a borítaladó utólagos befizetésére vonatkozólag a fenti szabályok 17, 23 és 24. §-ában körtűrt kedvezménynek jelen'ig is birtokában vannak és e kedvezmény további megtartása iránti óhajukat a városi javadalmi hivatal ügyvezetőjénél f. évi december 31-ig bejelentik, a kedvezménynek továbbra is élvezetében maradnak.

Minden más egyén, aki a borítaladó utólagos befizetésének kedvezményével nem bír, — habár ez iránt folyamodott is, — mindaddig míg e kedvezményt el nem nyerte, az általa a beszedés körzet területére beszállított vagy a körzetben készletben birt bor után az árszállás szerinti adót három nap alatt befizetni tartozik.

Oy felekkel szemben, akik méltányos egyezsége lépni óhajtanak, — hajlandó az adó beszedésével megbízott városi „Javadalmi hivatal” a borítaladónak és a városi borítal adópótléknak — a törvény rendelkezéseikhez képest való tételenkénti beszedését egyezségeleg megállapítandó általány összeg fizetése ellenében — mellőzni.

II. A husfogyasztási adó és ezzel kapcsolatban a hus után szedett városi adópótlék és szabályok hivatalos összekiallitásának IV. kiadás 66—87. §-ai értelmében fog beszédeni.

Hajlandó azonban a javadalmi hivatal úgy az említett hivatalos összeállítás 66. §. A. I. §. pontja alá tartozó iparüzőkkel, valamint oly magánfelekkel, kik az általuk fogyasztott húst rendszeresen más osszedési körből szerzik be az árszabási szerinti adóz-tatás helyett méltányos átalányban kiegyezni. Azokkal az adóköteles és magánfelekkel, akik fogyasztási adójukat évi átalány ösz-szegben öshajtják fizetni, a f. évi november hó 7. és 8. napjain d. e. 9—11 óráig a vá-rosház 1. emelet 7. szám alatti helyiségben tartandó egyezkedési tárgyaláson hajlandó az adósszedésre jogosított Javadalmi hivatal egyezsége lépni.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek, hogy ott annál is inkább megjelenjenek, mert ellenkező esetben úgy fognak tekinteni, mintha egyezkedni hajlandók nem volnának és így velük szemben is a tétel-kenkénti adózási eljárás fog alkalmaztatni. Szabad egyezség létrejötte esetén az egyezség tartamára és hatályára, valamint az adóátalány összegén kifizetésre nézve az egyezség határozománya illesznek mérvadók.

III. A szesz és szeszecskék után szedett városi adópótlék az e tárgyban 3415/1899. sz. a. alkotott és 14530/VII—900 sz. a. jóváhagyott városi szabályrendelet értelmében az 1911. évben is változatlanul fog beszedetni.

Léván, 1910. okt. hó 8.-án.

Bédogh Lajos
polgármester.

Szerkesztő üzenet.

V. I. Vámosadány. Mást kérünk. Prózát! Poeta nascitur.

F. S. E. Léva. A novella kedves. Csak a külső alakra tessék meg nagyobb gondot fordítani! Közöljük. Tonka. Dicsőítjük az életfilozófiáját. Oly rövid az élet, miért is nem férnk össze az emberek? Levai és maróti érdekesség, lám, mily szépen megvoltak egy kenyéren keméljük, most már a levai érdekességhez számíthatjuk. A társceikket okvetlenül elvárjuk.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései

1910. évi okt. hó 23-tól 1910. évi okt. hó 30-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Horrváth István Székesvári E. Csenger Ferenc Krbin Teréz Doleg Lajos Fejes Julianna Rác Béla Baros Anna	fiu leány leány fiu	István Anna Julianna Béla

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Friedler Samu Dukasz Elza Gémöri Károly Vanek Mária	isz. ág. h. ev.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
ösv. Berger Salamon	76 év	Gyomorrák
Potoczky Lajos	35 év	Öngyilkosság
Saluani Erzsébet	5 hó	Heveny béllurát
ösv. Kolár Istvanné	67 év	Aggászály
Pücsök Lili		
Freisch Istvan	1 hó	Göröcsök

Lévai piaciárak.

Rovatvesztő: Kónya József rendőrkapitány

Busa m.-másként 19 kor. 50 fill. —
19 kor. 80 Kétszeres 16 kor. 20 fill. 17
kor. 20 fill. — Ross 14 kor. 40 fill. 14 kor.
90 fill. — Arpa 13 kor. 60 fill. 14 kor.
40 fill. Zab 16 kor. 40 fill. 17 kor. 20 fill.
Kukorica 13 kor. — fill. 14 kor. — fill.
— Lencse 26 kor. — fill. 27 kor. — fill. —
Bab 19 kor. — fill. 12 kor. — fill. — Kő-
les 14 kor. 40 fill. 14 kor. 80 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös ló-
here terméze től arankamentes 150—155
Vörös lóhere, kis aránkás 135—145 Vörös
lóhere, nagy aránkás 125—140 Luczerna
termézetűtől arankamentes 165—170 Lu-
czerda, világos szemű aránkás 155—160
Luczerna, barnás szemű 115—120 Biborhere
80—85 Baltaczin 32—34 Muharmag 14—15

Nyiltér*)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztés zavarokban és az illő eleműd egyéb követhz ményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kerjük Moll készítményeit.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító és erősítő bedörzsölés, olismert, régi jóhírnévű házszer szaggatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 2.

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész.

Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuschbuen 9.



A legújabb rendező motorcséplőgépezetek, továbbá a legjobb benzín-, nyersolaj- és szivógázmotorok, valamint teljes malom-berendezések legolcsóbban

Trebitsch Gyula

motor-telepen

Budapest, VI., Eötvös u. 42. kaphatók

Teljes jótállás! Könnyű részletfizetés!

Arjegyzek ingyen!

Ezen jóhírű cég motorai könnyű kezelésük és nagy erőfejleszték folytán az egész országban nagy elterjedésnek és kedvelésnek örvendenek.

763/1910 végr. szám.

Árverési hirdmény.

Aulirt kiküldött bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a levai kir. járásbíróság 1910. évi V. 378/1 sz. végzése folytán Dr. Meskovits Mor ügyvéd által képviselt Krausz és társai részére alperes ellen 122 kor. 3 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 965 korra becsült ingóságokra a levai kir. bíróság 1910. V. 378/2 számú végzésével az árverés elrendeltetvén annak a korábbi vagy felülfoglalatók követelése ezejéig is, amennyiben azok törvényes zálo. jogot nyertek volna, Leván Petőfi utca 3 szám alatt leendő megtartása határidőül 1910. évi november hó 7 es következő napjának delelőtt 9 óraig kitűzték, amikor a bíróság lefoglalat butorok es bontó felszerelvények s egyéb ingóságok a legtöbbet igényűk keszp.üzle és mellet, szükség es tén becsaron alu is el fognak adani.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna es ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig aulirt kiküldöttmel irásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdménynek a bíróság tábláján törtent kitűggesztését követő naptól számítatik.

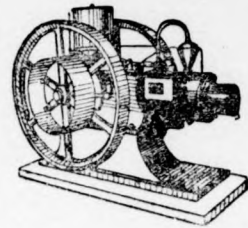
Kelt Léván, 1910. évi okt. hó 26. napján.

Karácsonyi Pál,
kir. bir. végrehajtó.

Tessék naplójait, hírlapokat, d vati-
lapokat Nyitrai és Társa r. t. könyvkeres-
kedésében Léván megrendelni, megkiméli
a postai beküldési költségét.

CLIMAX

nyersolaj-motorok és lokomobilok



Legjobb és legolcsóbb hajtó-erő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély! se pénzügyi ellenérzés. Elsőrangú referenciák

Bachrich és Társa

Magyarországi mintaraktár és iroda:
Budapest, V., Szabadságtér 17.
(Tőzsedepalota.)
Budapest, Wien, Hamburg
MOTORGYAR
Wien, XIX/6, Heiligenstädterstrasse 83.

Kiadó lakás. 2 szoba, konyha, előtérből és kamarából álló modern udvari lakás vízvezetékkel Ozmen tér 3, számú házban kiadó.

Fiatal leány kerestetik,

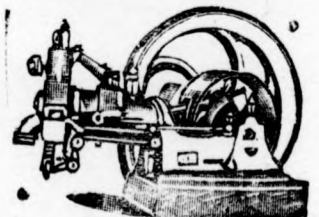
ki ügyes, irni, olvasni, számolni tud egy elsőrangú helybeli szolid üzlet részére mint kiszolgáló leány. Cim a kiadóhivatalban.

Császárfürdő Budapest. Nyári es teli gyógyhely, a magyar irtalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kenyelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hő gyek es urak részére. Török-, kő es márványfürdők; hőlég-, szensavas- es villamosvízfürdők. A fürdőz. kitűnő eredménnyel használhatnak főleg csuzos bantalmaknál es idegbajok ellen. Ivo-kúra es legzőszervek hurutos eseteinre na testi pangá oknál. 200 kenyelmes lakószoba. Szond kezelés, juttatás nyos árak. Gyógy es zenedij nincs. Prospektust ingyen es bermentve küld.

Az Igazgatóság.

Drezdai Motorgyár rész.-társ.

Németország egyik legrégebb es legnagyobb motorgyára.



Szállit szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat es locomobilokat valamint szivógázmotorokat

meglepő ujdonság!
EGYETEMES GENERATORUNKKAL
a tényleges léörő
óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképvislet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz körút 41. Telefon 12—91.
Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

Szőlőoltvány. Gyökeres elsőrendű fásoltvány, (rizing, zöld veltlín, zöld és piros silyáni, oporló, ezerjő, schabellaz, muskotály és mézes szőlőfajták) ripária portális alajú oltvány alulírottal mostani ázi szállításon ezrenként 150 koronáért kapható. Csomagolása és fuvar költségein szívesen számítottak. **Görög Ferenc** körjegyző.

Külgős megbízásunk van 10.000.000 korona törlesztéses jelzálogkölcson elhelyezésére I. és II. helyre földbirtokokra és nagyobb városokban levő házakra, 4 1/2%-os kamatra. Kölcsonok a legmagasabb becserkét két harmad része erejéig a legelőnyösebb feltételek mellett engedélyeztetnek. Felvilágosítással költségmentesen szolgál: **Propper és Örléi bank- és váltóüzete** Budapest, VI., Andrássy-ut 32.

Fix fizetés és magas jutalék mellet alkalmazunk vidéki ügynököket, sorsjegyek részletfizetésére való eladásához. Havonként elérhető jövedelem 300-600 korona. Hecht Bankház Részvénytársaság, Budapest Ferenciek-tere 6.

Tüzifa

teljes veggen-rakományokban kapható
I p o l y p á s z t ó
állomáson levő raktárából
Megrendelhető **VOLFNER S.** cég-nél Budapest, V., Dráva utca 16.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótléka

egy régióknak bizonyított háziszser, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyított közvényenél, oszúnál és meghűléseknel.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlanhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Faeladási hirdetmény.

A szénásfalvi közbirtokosság 1910. évi november hó 15-én délután 3 órakor Bars megye Szénásfalú község házánál tartandó nyilvános árverésen eladják a tulajdonukat képező „Havrana“ erdőben tömelt terület 1127 ürméter előhasználati bükk, gyertyán, nyár, nyír és fűz légenszáradt hasáb és dorong tűzfát.

Kikiáltási ár 2367 kor. Bánatpénz 237 kor. Részletesárverési feltételek a zarnócakakból m. kir. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Richtárik József,
közbirt, elnök.

Léva város és vidéke nagyérdemű közönségéhez!

Ez uton is van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy helyben a **Mártonffy-utca 2. szám** alatt létező **Sipiczky János-féle**

czukrász üzletet

átvettem és azt f év november hó 1-től kezdve a legmesszebbmenő igényeknek megfelelően tovább vezetem.

A világhírű **Schmidt Viktor és fiai** wieni cégénél valamint a Budapest székesfővárosi európaszerte elsőnek elismert **Gerbeaud Emil** fele (ezelőtt **Kugler Henrik**) czukrászdában sok éven át szerzett bőséges tapasztalataim azon feltevése jogositanak és egyszersmind biztosítékokat is nyújtanak aziránt, hogy **kitünő czukrász-süteményeim** a legjobb anyagból készített **Mignonsüteménykülönlegességeim** a nagyérdemű közönségnél rövid idő alatt a legnagyobb közkedveltségnek fognak örvendeni.

Ünnepélyes alkalmakra, eljegyzés, esküvő, név- és születésnap, keresztelőkire, teaestélyek és uzsonnákra hideg felvágottak, halak, teljes buffet szállítása, innycenzfalatok, sandwichek a **konyhaművészet legnagyobb tökélyén való elkészítése** szakmámba vág és eziránti megrendeléseket és megbízásokat a legnagyobb gondossággal és jutányosan elvállalok.

Ajánlom magam Léva város és környéke nagyérdemű közönségének, előkelő hölgyvilágának szives pártfogásába,

kiváló tisztelettel

BERGER HENRIK
czukrász.

!! Üzlet áthelyezés !!

Közel egynevedévszázad óta fennálló

BUTORRAKTÁROMAT,

kárpitos és asztalos műhelyemet

Báthy-utca 1. sz. alá

helyeztem át,

s kérem a n. é. közönséget, akik közel 25 évig támogattak, hogy engem ezen új üzlethelyiségemben is, ahol ugy a legmodernebb, mint a legelőcsőbb berendezések is választhatók, további nagybecsű pártfogásával szerencsésültessek.

Steiner József,
butorkereskedő LÉVA.

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatárú- és vasnagykereskedése

Alapított 1881.

LÉVA.

Telefon 14.

Ajánljuk mindennemű fűszer- és csemegeárunkat naponta friss felvágottakat és prágai sonkát.

Állandó nagy raktárunkat közvetlenül importált kávék valódi orosz teák, és angol

rumokból.

Teasütemények likőrök, cognacok, pezsgők, cukorkák és déli gyümölcsök legjobb minőségben.

Állandó raktár vadászati cikkekben és fegyverekben. Diszkoszorúk és koporsók gyári áron.



Gyári raktárt tartunk a leg-egészségesebb és legtartósabb **tiszta aluminium és valódi nickel főzőedényekből**, modern háztartási és konyhafelszerelési cikkekkel.

Takarektűzhelyek, folyton égő kályhák, fa- és széntartók, kályhaellenzők, szesz- és szénvasalók, gyorsforralók, kávé- és teafőzők, húsvágó gépek, konyhamérlegek stb., legjutányosabb áron.

Varrógépek

5 évi jótállásra.

Faeladási hirdetés.

A kiszélfalvi úrbérések 1910. évi november hó 16-án délután 4 órakor Garamszentkeresztben a főszolgabírói hivatalnál tartandó nyilvános árverésen eladják a tulajdonukat képező erdőben 20 62 K. hold vágásterületen található 292 db. tölgy 247 m² haszon és 500 öm.éter tűzifát.

Kikiáltási ár 3100 kor. Bánatpénz 310 kor.

Részletes árverési feltételek a zearnócszakohói m. k. járási erdőgondnokságnál megtekinthetők.

Szklenska József

urb. elnök.

Üzlet megnyitás.

Tisztelettel értesítem a t. vevő közönséget, hogy a Hitelintézet bázában november hó 1 én

rőfös- és divatáru

üzletünket megnyitottuk, rövidáru nagyban és kicsinyben, alkalmi olcsóságok mindentéle cikkben kaphatók.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel

CSILLAG E. és TSA.

az „Üstökös Csillaghoz”.

MAGYARÁZAT.

Hogy mennyire közudomása a közönségnek az a tény, hogy

kolerajárvány

veszélyének esetén a tisztaság mellett

legjobb óvszer az

Esterházy-cognac

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás

Hivatalosan, közjegyzői leg meg van állapítva, hogy az Esterházy cognacgyár két Egrot-féle főkészülék

1,752.000 liter bor

termelői képességet foglal magában,

Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekezik a

kolera ellen.

Ez a magyarázata a rendkívül nagy fogyasztásnak.

Az Esterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi iroda: BUDAPEST, Csáky utca 14. sz.

Loserth Dezső

fűszer-, csemege-, bor- és ásványvíz kereskedése.

LÉVA, Kossuth Lajos-tér 1. (Városház-épület.)

Ajánlom mindennemű friss fűszer- és csemege-áruimat c. cső árak, gyors és pontos kiszolgálás mellett!

Naponta érkezett friss felvágottak, bécsi és frankfurti virsli.

Prágai sódar naponta főzve.

Állandóan friss tea-vaj, csemege lipói túró és különféle sajtok. Nagy választék finom csukorkákban!

Idei friss töltésű ásványvizek nagy raktára

A Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és hitelszövetkezet

az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja

12 éve fennáll, felhívja a n. é. butorvásár'ó közönség figyelmét, hogy VIII. József-körut 28. sz. (Békkocsis-utca sarok), valamint IV. kerület, Ferenciek-tere 1. szám Királyi bérpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll, teljes lakásberendezéseket művészeti tervek szerint készítünk, minden darab jótállás mellett adatik el.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek

— nagy raktára L É V Á N. —

Piac téren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallitás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányu gépek

u. m. HOFHERR és SCHRANTZ-féle gőzcséplő készletek, GANZ-féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetőket árajánlatot, melyeket készséggel küld a

BUDAPEST-KŐBANYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR
Bosányi, Schietrupf és Társa cég Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

— Szíves figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve! —

A száritott sertéstrágyát 3 hold szőlő alá, továbbá több s az hold búkköny és árpa alá használtam és az eredményvel teljesen meg voltam elégedve. Wodianer János, Magód.

A száritott sertéstrágya nemcsak szőlő alatt, éneinknek K. Hülöfősen sovány és heve; talajrésztelen hitünö hat sunak bizonyult, de az összes Kapás növények fejlődését is feltünö mértékben elősegítette, úgy hogy ezen eredmények következtében az Önök száritott sertéstrágyáját véleményem szerint az összes eddig alkalmazott trágyanemek közt a legkitalánóbbnak kell tekinteni. Koszka-telep. Iszák.

Nyomatott Nyitrai és Társa r. t. gyorsajtójan Léván.